

Litteratur

- Andersen, Heine og Christian Knudsen: Forsknings-udvikling og forskerorganisering inden for samfundsvidenskaberne i Egil Fivelsdal (red.): *Nærbilleder af forskning*. København: Nyt fra Samfundsvidenskaberne, 1985.
- Allardt, Erik: Att utvärdera, att bli utvärderad, att motta utvärdringar i Bertel Ståhle (red.): *Utvärdering av forskning. Nordiske erfaringer*. København: FPR-publikation nr. 2, Nordisk Ministerråd, 1985.
- Bjørnholm, S.: *Strejflys på dansk naturvidenskab og medicin*. København: Niels Bohr Institutet, januar 1986 (stencil).
- Boolsen, Merete og Ole Aagaard Sørensen: *Samfundsvidenskabelige institutioner og publikationer i Danmark*. En undersøgelse foretaget af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd. København 1976.
- Clark, Burton: *The Higher Education System*. Berkeley: University of California Press, 1983.
- Eliassen, Kjell A. og Mogens N. Pedersen: *Svensk samhällsorganisation och förvaltning: En inventering av svensk forskning*. Bedriftsøkonomisk Institut, Avd. for offentlig administrasjon, Rapport 1/84.
- Fivelsdal, Egil: Forskningsstyring og forskningssystem i Flemming Agersnap m.fl.: *Forskningsstyring og forskningsmiljø*. København: Nyt fra Samfundsvidenskaberne 1982.
- Forskningssekretariatet: *Den fremtidige forskningspolitik. Bind 1 af en planredegørelse for forskningen*. København: Forskningssekretariatet, 1984.
- Fællesudvalget for Naturvidenskab: *Dansk Naturvidenskab. Status - perspektiver*. Rapport afgivet til undervisningsministeriet, januar 1983.
- Gunst, Jens; Niels Lauritzen og Eskil Heinesen: *Offentlig service, effektivitet og produktivitet - en analyse med udgangspunkt i sundhedssektoren*. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 1984.
- Hansen, Hanne Foss: *Forskningsstyring og forskningsevaluering. En licentiatforelæsning*. København: Institut for informatik og Økonomistyring, 1986a (stencil).
- Hansen, Hanne Foss: *Styring af forskning. Vilkår og muligheder*. København: Institut for Informatik og Økonomistyring, 1986b (manus).
- Irvine, John; Ben Martin og Geoffrey Oldham: *Research Evaluation in British Science*. Paper, Science Policy Research Unit, University of Sussex, 1983.
- Jennergren L. Peter og Børge Obel: Forskningsevaluering - eksemplificeret ved 22 økonomiske institutter i *Økonomi og Politik*, 59. årgang, 1985-86, nr. 2.
- Johansen, Svein; Werner Christie Mathisen og Ellen Veie: *Om å gjennomføre evaluering av Foainstitutter*. Oslo: GRS-626 (3). En publikasjon fra Gruppen for Ressursstudier, uden årstal.
- Kyvik, Svein: *Arbeidsopgaver og arbeidstid. En undersøgelse af arbeidstidens anvendelse i 1981 blant det vitenskapelige personalet ved universiteterne i Oslo, Bergen, Trondheim og Tromsø*. Delrapport nr. 1 fra Prosjektet: Forskning ved Universiteterne. Melding 1983: 3. NAVF's utredningsinstitut, Oslo, 1983.
- Larsen, Bøje: Forskningsevaluering - problemer og muligheder i Egil Fivelsdal (red.): *Nærbilleder af forskning*. København: Nyt fra Samfundsvidenskaberne, 1985.
- Larsen, Sven Erik: Dæmoner og dæmoner er to ting i Odense Universitet: *Nyt* 6, april 1986.
- Overgaard, Hans Chr.: *Forskning som tjener*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag og Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd, 1984.
- Premfors, Rune: *Svensk forskningspolitik*. Lund: Studentlitteratur, 1986.
- Regeringen: *Regeringens handlingsplan for forskning og udvikling*. København: Undervisningsministeriet, maj 1986.
- Scharioth, Jürgen og Rainald v. Gizycki: Voraussetzungen und Möglichkeiten von Wissenschaft und Forschung (im universitären und ausseruniversitären Bereich) für die Entstehung hochentwickelter Industrietechnologien in der Bundesrepublik Deutschland und für eine Intensivierung der Kooperationen mit Wirtschaft und Industrie i *TI, transferinformation, Wissenschaft, Vermittlung, Praxis*, Gessellschaft zur Förderung des Wissenxchaftstransfers e.V. Frankfurt am Main, Heft 1/86, jan/feb.
- Schøtt, Thomas: Fundamental Research in Small Countries: Mathematics in Denmark 1928 - 1977. Århus: History of Science Department, 1979 (stencil).
- Schøtt, Thomas: Samme titel i *Minerva*, vol. XVIII, no. 2, summer 1980.
- Scott, W. Richard: *Organizations: Rational, Natural and Open Systems*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall Inc., 1981.
- Skoie, Hans og Sveinnung Løkke: *Evaluering av FOU-virksomhet. Problemer og metoder*. NAVF's utredningsinstitut. Notat 5/1984.
- SNF 1985: Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd: *International Evaluation of Crystallography*. SNF, november 1985.
- SNF 1986: Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd: *International Evaluation of Hydrobiology*. SNF, februar 1986.
- Ståhle, Bertel: Om utvärdering av forskning och evaluering av evaluering - en nordisk introduktion i Bertel Ståhle (red.): *Utvärdering av forskning. Nordiske erfaringer*. København: FPR-publikation, Nordisk Ministerråd, 1985.

Evaluering

»...og alle var begærlige efter at se, hvor dårlig eller dum hans nabo var«
(H.C. Andersen)

1. Den konstruktive metode

I de senere år er der opnået en del nye teoretiske resultater til forklaring af, hvorfor planer og tidsfrister sjældent overholdes og hvorfor ressourceforbruget ofte er så utilfredsstillende, især når offentlige myndigheder er indblandet. En artikel af Musgrove (1985) med titlen »Why Everything Takes 2.71828...Times as Long as Expected« er allerede klassisk, men Musgrove gør også opmærksom på nogle ældre arbejder, deriblandt et fransk (Procrastinateur, 1971) og, forståeligt nok, et sovjetisk (Vodkapiu, 1937).

Man kan imidlertid også gå mere konstruktivt til værks, dvs. konstruere praktisk anvendelige metoder til forøgelse af ressourceforbruget. En sådan metode er netop præsenteret af Jennergren & Obel (1986). I øvrigt er metodens formål at vurdere forskningsinstitutters effektivitet med hensyn til at forbruge ressourcer, men det nye er, at metoden i sig selv er relativt effektiv med hensyn til at forøge ressourceforbruget. I korthed går den ud på at løse N lineære programmeringsproblemer for at finde ud af, at nogle institutter skriver færre artikler end andre.

For hvert institut betragtes input med 3 dimensioner, nemlig antal årsværk for hhv. professorer, adjunkter/lektorer og stipendiater. Output har 4 dimensioner, nemlig antallet af hhv. bøger, udenlandske artikler, danske artikler og »stenciler«. I det konkrete eksempel betragtes 22 økonomiske institutter over en periode på 3 år (1980-1983) med et lag på 1 år mel-

lem input og output (med undtagelse af stenciler, som indgår uden lag).

For hvert institut løses nu et lineært programmeringsproblem, som går ud på at finde den linearkombination af de øvrige institutter, der producerer det givne instituts output med mindst muligt input. Hvis en sådan linearkombination ikke findes, eller hvis linearkombinationen bruger mere input end det betragtede institut, får det »efficiensstallet« 1.00. Hvis linearkombinationen bruger mindre input (dvs. »dominerer« det betragtede institut), får instituttet et efficiensstal mindre end 1.00, som angiver, hvor stor en del af sit faktiske input instituttet skulle bruge for at komme ned på samme forbrug som linearkombinationen. Med andre ord: jo mindre efficiensstal, jo bedre er instituttet til at forbruge ressourcer.

Udbygninger af metoden kunne naturligvis tænkes. Eftersom der er tale om flere tidsperioder med en række tidsmæssige bindinger mellem input- og outputkategorier, fx udtømmelighedsrestriktioner, ville en nærliggende mulighed være at anvende dynamisk programmering. Endnu bedre ville det naturligvis være at benytte optimal kontrolteori, især da metoden har et praktisk sigte og »burde kunne bruges som et led i forskningsbudgetteringen for de højere læreanstalter« (Jennergren & Obel, p. 95). Dette ville vinde gehør, når man skal gøre sig lækker i ministeriet, som ganske givet er meget interesseret i »kontrol«, der gerne må være »optimal«, og »teori« vil man sikkert heller ikke have

noget imod, når den for en gangs skyld kan bruges til noget fornuftigt.

Selv om metoden altså kunne forbedres, er den dog et klart fremskridt i forhold til de allerede kendte, såsom at ringe til Meteorologisk Institut for at spørge, om det regner, i stedet for at kigge ud af vinduet. Specielt har den det fortrin, at den ikke blot forbruger tid, men også en del EDB-kapacitet. Enhver økonom vil kunne indse, at denne metode, forkortet DEA (Data Envelopment Analysis), er et skridt fremad - hvis ikke, ville det kun kunne skyldes, at man »ikke duede i sit embede eller var utilladelig dum« (- som H.C. Andersen siger).

2. Metodens anvendelighed

Bortst fra muligheden for at få brugt nogle ressourcer er DEA imidlertid meget vanskelig at anvende, for det første på grund af data-udvælgelsen, for det andet på grund af data-analysen.

Hvad data-analysen angår, er det et stort fortrin, at sammenligningen af institutterne er multidimensional, hvorved vilkårligheder ved sammenvejning af input og output undgås. Men det er samtidig en svaghed, fordi metoden derved bliver et værgeløst offer for tilfældigheder i data-materialet, og dette gør det tvivlsomt, om »metoden er retfærdig« som hævdet af Jennergren & Obel (p 90). Af tabel 1 ses, at tre af institutterne (nr. 2, 16 og 17) bruger meget få ressourcer og derfor må spille en stor rolle ved domineringen af de øvrige. Eftersom de alle tre er meget små, kan deres lave forbrug meget vel skyldes en tilfældig konstellation af få, meget produktive forskere på disse institutter, og det forekommer derfor problematisk at bruge dem som målestok for de øvrige, især da rene tilfældigheder i input- og outputsammensætningen hos de øvrige

institutter kan blive afgørende for, om de bliver domineret eller ej, fx forekomst eller fravær af stipendiater (jfr. p 94).

I tabel 1 er resultaterne af DEA sammenholdt med »forbrugskvoter« beregnet ved sammenvejning, som ganske vist ikke er så ressourceforbrugende, men som til gengæld er nemmere at fortolke. I øvrigt er forbrugskvoten formentlig nært beslægtet med et lidt mystisk begreb, »den

Tabel 1. Input, output, efficienstal og forbrugskvoter for 22 økonomiske institutter for de tre input-år 1980-1982.

institut nr.	input	output	efficiens- tal	forbrugs- kvote
13	89.92	61	.35	1.474
14	33.00	34	1.00	.971
5	43.66	45	1.00	.970
21	21.75	30	.48	.725
3	55.08	79	.56	.697
19	37.16	58	.94	.641
7	42.27	66	.88	.640
12	161.00	286	.65	.563
1	242.07	458	.45	.529
8	42.33	80	.50	.529
18	53.58	107	.56	.496
9	62.60	132	1.00	.474
22	30.01	74	1.00	.406
11	49.93	124	.57	.403
15	35.26	94	1.00	.375
20	36.09	108	1.00	.334
6	97.41	296	1.00	.329
4	61.00	186	.65	.328
10	61.42	201	.82	.306
16	27.00	121	1.00	.223
2	54.74	293	1.00	.187
17	36.33	215	1.00	.169
gennem snit	62.44	143	—	.436

Kilde: Jennergren & Obel, 1986-92.

Anm.: Efficienstal, beregnet ved brug af DEA (Jennergren & Obel, p 92).

Input: sammenvejning af årsværk for professorer, adjunkter/lektorer og stipendiater med vægte hhv. 3., 2 og 1.

Output: sammenvejning af antal bøger, udenlandske artikler, danske artikler og stenciler med vægte hhv. 8, 4, 2 og 1.

Forbrugskvoter: input/output.

»reelle« efficiens«, som Jennergren & Obel (p 94) introducerer uden at uddybe betydningen nærmere. Ved sammenvejningen af input behøver man i øvrigt ikke at være så puritansk, især når formålet er budgettering, hvor en fælles måleenhed, løn-kroner, giver sig selv. Stipendiaternes løn er sat noget lavt i erkendelse af, at der ofte er tale om uddannelsesstillinger og at stipendiaterne som regel har travlt med deres licentiatafhandling og derfor ikke kan forventes at publicere så meget. Som en simpel løsning er valgt vægtene 3, 2 og 1 for hhv. professorer, adjunkter/lektorer og stipendiater.

Sammenvejningen af output er langt mere problematisk og vilkårlig, men det gælder i øvrigt også med de 4 kategorier, som jo ikke er homogene. Som en simpel løsning er valgt vægtene 8, 4, 2 og 1 for hhv. bøger, udenlandske artikler, danske artikler og stenciler.

Det fremgår af tabellen, at der med de benyttede vægte bruges i gennemsnit lidt under $\frac{1}{2}$ lektorår på at producere, hvad der svarer til 1 dansk artikel, men at forbruget varierer fra $\frac{1}{6}$ lektorår til knap $\frac{3}{2}$ lektorår. I tabellen er institutterne rangordnet efter forbrugskvot, og denne rangorden afviger ikke så lidt fra rangordenen efter efficienstal. Ifølge Jennergren & Obel er efficienstal særlig velegnede til som et første trin at udpege de mest succesrige, ressourceforbrugende institutter, som derpå kan undersøges nærmere ved hjælp af andre metoder for om muligt at finde hemmeligheden bag deres succes. Som forfatterne skriver: »Ved at fokusere på meget lave efficienstal kan man identificere en delmængde af institutter, som har vist sig at være klart« (p 90) bedre end de øvrige til at forbruge ressourcer. De fraråder, »at man drager alt for vidtgående konklusioner ud fra efficienstallene« (p 94), men mener dog, at man kan gå så

vidt som til at udpege de tre mest succesrige institutter, nemlig »de tre institutter med et efficienstal på under 0.5. Disse institutter er oplagte kandidater til en yderligere undersøgelse« (p 94), dvs. institutterne nr. 1, 13 og 21. Vælger man tilsvarende de tre institutter, hvis forbrugskvot udregnet med én decimal er større end eller lig med 1.0, vil kun nr. 13 (!) igen være så heldig at komme blandt vinderne, mens de to øvrige, nr. 5 og nr. 14, befandt sig i den modsatte ende af efficiensskalaen med efficienstal på 1.00. Det hænger sammen med, at disse to institutter, foruden fire andre, ikke har nogen stipendiater, hvorfor Jennergren & Obel »overvejede ikke at medtage disse seks institutter« (p 94). Det er naturligvis også en løsning, og i så fald kommer nr. 21 med blandt vinderne, mens nr. 1 fortsat må af finde sig med en placering længere nede i fordelingen. I øvrigt besluttedes det at bibeholde institutter uden stipendiater i undersøgelsen, »fordi de måske ville være af betydning i forbindelse med at dominere andre institutter« (p 94).

Det andet store problem ved anvendelsen af metoden vedrører, som det allerede antydningssvis er fremgået, udvælgelsen af data. Ved DEA knyttes alle input og output til institutter. Men nu skrives artikler og bøger jo af enkeltpersoner, i langt de fleste tilfælde af én enkelt person. Metoden forudsætter, at de enkelte input og deres virkning er homogene inden for hvert institut, og at der er forskelle mellem institutterne. Det er en drastisk antagelse, men drastiske antagelser må jo ofte gøres for at kunne udføre en analyse, fordi de nødvendige data ikke forefindes. Det bemærkelsesværdige er, at oplysningerne faktisk findes i dette tilfælde, nemlig output fordelt på enkeltpersoner, men de bortkastes ved en aggregering til institutniveau, før analysen overhovedet er

påbegyndt. Derved bliver det umuligt at undersøge, om variationen mellem forskere indenfor hvert institut er væsentligt mindre end variationen mellem institutterne, således som metoden forudsætter. Lidt statistik kunne være en god hjælp. Hvis fx forskellene mellem institutterne kunne være fremkommet som en tilfældig fordeling af forskerne på institutterne, så ville det nok være problematisk, og i hvert fald ikke retfærdigt, at knytte evalueringen til institutter fremfor til enkeltpersoner. At der er forskelle, er jo ikke nødvendigvis udtryk for en uacceptabel tilstand. Grænsen for, hvad der kan accepteres, må være absolut og ikke relativ. Vi kan jo nu engang ikke allesammen få en plads på landsholdet.

Hvad er forklaringen på denne ejendommelige bortkastning af relevante oplysninger? Angiveligt, at budgettering må antages at blive knyttet til institutter fremfor til enkeltpersoner. Men selv i så fald vil oplysninger om forholdet mellem person- og institutvariation være af betydelig interesse.

En anden mulighed er, at der antages at være stor afhængighed mellem enkeltpersoners forskningsaktivitet inden for det enkelte institut. Den samlede undervisnings- og administrationsbyrde kan være større ved nogle institutter end ved andre. Det kan også tænkes, at forskningstiden fordeles ulige mellem medarbejderne, selv om man de fleste steder i hvert fald i princippet tilstræber en lige fordeling over længere tidsrum. Ifølge Jennergren & Obel kan en medarbejder, der underviser og administrerer meget i en given periode »udmærket være en værdifuld medarbejder«, nota bene »ved i denne periode at give andre medarbejdere mere tid til forskning« (p 86). I så fald kompliceres fortolkningen af forskelle mellem enkelte ansatte. Endelig nævner

Jennergren & Obel forskningsmiljøet som en selvstændig faktor, idet DEA »har sin styrke i at kunne udskille forskningsaktive miljøer fra miljøer med problemer« (p 88), men de dementer sig selv tre sider senere (p 91) ved uden skrupler at flytte input og output rundt mellem forskellige institutter i et tilfælde, hvor institutopdelingen blev ændret midt i undersøgelsesperioden. Økonomisk forskning ved universiteterne (i modsætning til en række statslige og private institutioner) drives i høj grad af enkeltpersoner, og miljøets selvstændige betydning må antages at være mindre indenfor økonomi end indenfor andre fagområder, hvor man i højere grad er fælles om apparatur og forskningsopgaver.

Sammenfattende må det konstateres, at fortolkningen af DEA og dermed den praktiske konsekvens af beregningerne er ganske uklar. Skyldes forskellene mellem institutterne, at kvaliteten af deres input er forskellig, eller at deres produktionsfunktioner er forskellige, fx grundet forskelle i organisationsform? Hvis man ønsker at øge ressourceforbruget, kan det så gøres ved at flytte medarbejdere fra institutter med lav forbrugskvote til institutter med høj forbrugskvote? Eller skal man lukke dem med lav forbrugskvote og oprette nye stillinger der, hvor den er høj? Kan man blæse eksisterende institutter op med uændret forbrugskvote? Eftersom der ikke kan ansættes andet end hele medarbejdere, burde man nok interessere sig lidt mere for heltalsprogrammering. I hvert fald svimler det ved tanken om at skulle realisere de beregnede linearkombinationer af institutter.

3. Hvad er meningen?

DEA er altså en temmelig ressourcekrævende metode, som giver temmelig uan-

vendelige resultater. Den må derfor hilses velkommen, idet formålet, som hidtil antaget, er at forøge ressourceforbruget. Der kan imidlertid også tænkes andre formål med de to forfatteres præsentation af metoden.

Et andet muligt formål er, at metoden er ment som et behjertet forsøg på at hjælpe ministeriet med dets forskningsbudgettering. Det kræver mod, for selvbestaltet evaluering af kolleger bliver sjældent modtaget i den rette ånd. Hvor mange er ikke i tidens løb blevet mødt med uforstand og modvilje, når de sagde som H.C. Andersen: »Mig kan du tro, jeg mener dig det godt, jeg siger dig ubehageligheder, og derpå skal man kende sine sande venner«.

Og det kræver også samfundssind, for kollegial sammenspisthed er sjældent i samfundets interesse. Ydermere kan det let blive misforstået, for det kan være næsten umuligt at undgå at komme til at fremhæve sig selv på de andres bekostning.

Dette sidste kunne oven i købet blive opfattet som et tredje selvstændigt formål, evt. som hovedformålet. Det er kun en hypotese, men den er nok, hvad Jennergren & Obel betegner som en af de »oplagte kandidater til en yderligere undersøgelse« (p 94). Hvis formålet udelukkende var at præsentere metoden, kunne man have nøjedes med det beskrevne, konstruerede eksempel. I stedet gøres evalueringen anonym på jesuitisk facon »for at undgå unødige opmærksomhed omkring enkelte institutioner« (p 91). Derved får man insinueret, at en række institutter ønsker at skjule noget eller i hvert fald er bedst tjent med det. Samtidig er anonymiteten ikke så stor - anonym evaluering er jo også omtrent lige så interessant som anonyme VM-fodboldkampe - at det ikke er muligt uden videre at identificere en del

af institutterne. Der er vel næppe andre end Økonomisk Institut ved hhv. Københavns og Århus Universitet, der har hhv. 9 og 7 professorer? Tager man mon fejl, når man formoder, at forfatterne ikke tilhører institut nr. 13, men derimod et lille, efficient institut, som godt kunne tænke sig at blive lidt større, fx nr. 2, 16 eller 17?

En fjerde mulighed er, at det hele er ment som en spøg i sommervarmen, men det er næsten for meget at håbe på.

Hans Aage

forfatteren er lektor ved et af de 22 økonomiske institutter, men »for at undgå unødige opmærksomhed« udelades navnet. Det kan dog oplyses, at dets efficienstal er - ja, rigtigt gættet - meget lavt, nemlig .45.

Litteratur:

- Jennergren, L.P. & B. Obel: »Forskningsevaluering - eksemplificeret ved 22 økonomiske institutter«. Økonomi & Politik 59 (1986, no. 2): 86-95.
- Musgrove, P.: »Why Everything Takes 2.71828... Times as Long as Expected«. American Economic Review 75 (March 1985, no. 1): 250-252.
- Procrastinateur, J.-J.: »Les Retards dans Les Grands Projets de Construction Civile«. Annales de l'Académie des Imperfections 83 (Juillet 1971): 115-132.
- Vodkapiu, I.A.: »Shto Znayet Shaughnessy?« Akademia Naukonomika CCCP 19 (March 1937): 1-3.

- ☐ Har De uudnyttede muligheder i Deres økonomi?
- ☐ Har De "gamle" værdipapirer liggende, som giver for lidt afkast?
- ☐ Ønsker De at investere med en vis risiko og store muligheder?
- ☐ Eller - mindre afkast og stor sikkerhed?
- ☐ Hvor længe skal Deres investering køre?
- ☐ Har De brug for løbende udbetalinger?
- ☐ Passer Deres nuværende papirer til Deres fremtidige behov?
- ☐ Er De interesseret i selv at følge markedet?

Spørgsmål der er penge i.

Her er nogle af de spørgsmål, der skaffer Dem en skræddersyet investering hos SDS.

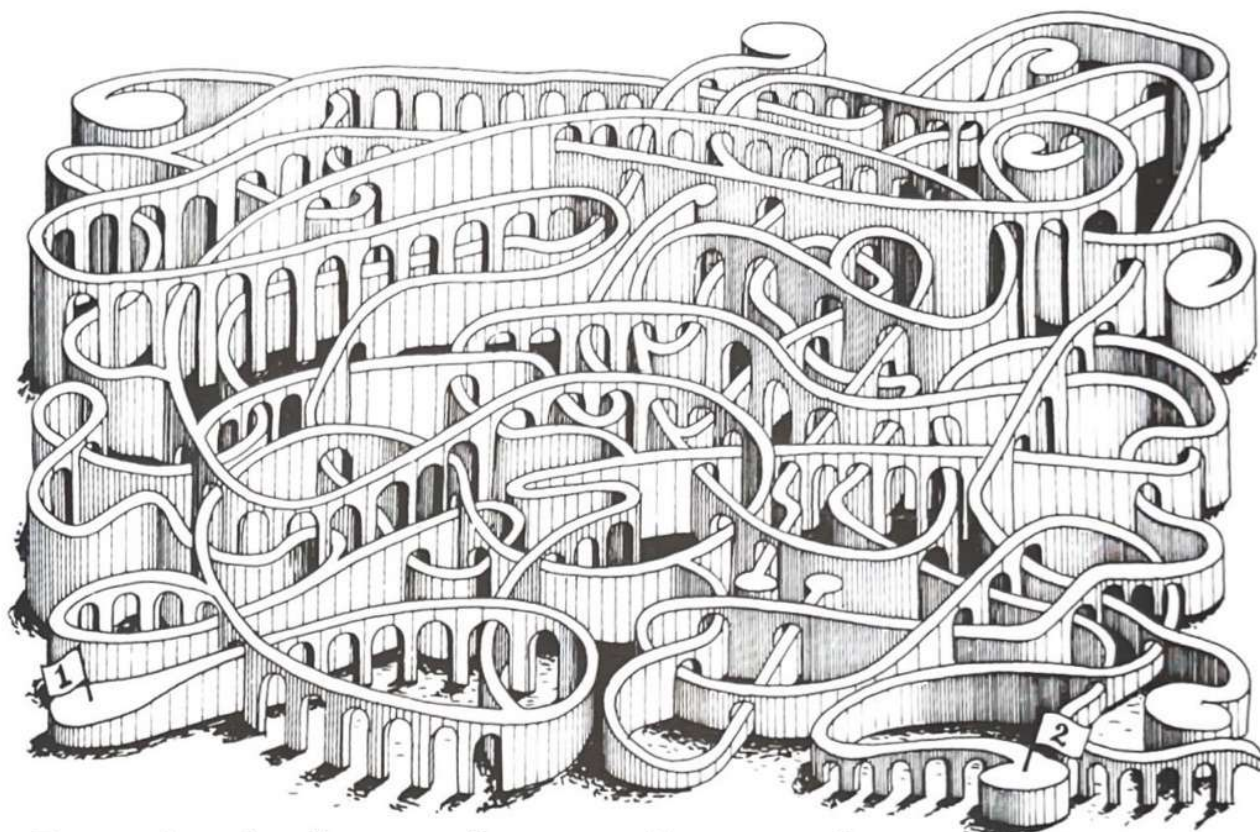
En helt personlig portefølje af de bedst egnede værdipapirer til Deres formål.

Kom ind og få brochuren om Aktiv Formuepleje.

sds

SDS INVESTERINGS
SERVICE

Andelsbanken kender vejen til de bedste investeringer

Vejen fra den ene investering til den anden, kan af mange opleves som en indviklet labyrinth. Men Andelsbanken kender vejen, der kan gøre din opsparing til en formue.

Fleksibel investerings-aftale med automatiske investeringer

Få en fast investerings-aftale med os. Aftalen tager højde for dine ønsker og behov ved køb af f.eks. obligationer, aktier eller lignende.

Du bestemmer selv, om du vil medvirke, når der skal investeres, eller om vi skal ordne

det hele. Til investerings-aftalen knyttes en A-investeringskonto.

Særlig høj rente på A-investeringskontoen

Vi giver en særlig høj rente på A-investeringskontoen - for tiden 7% på beløb over 10.000 kr. Beløb herunder forrentes med 4% om året. Renten tilskrives hver 31/12.

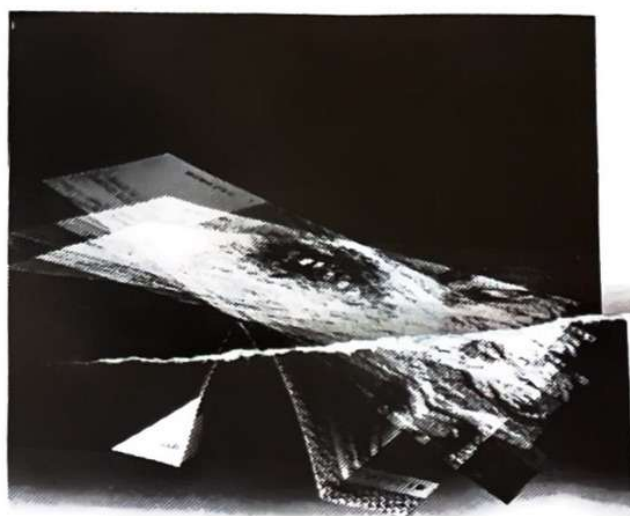
Vi overfører automatisk din opsparing til A-investeringskontoen. Desuden bruges kontoen til opsamling af udbytte, pantebrevsydelser, udtrukne obligationer og renteindtægter.

Når beløbet på kontoen har nået den aftalte størrelse, investerer vi som aftalt.

Få en aftale med din investeringsrådgiver

Andelsbankens investerings-service indeholder alt, hvad der skal til, for at gøre det nemt for dig at investere i værdipapirer. Vore investeringsrådgivere finder du over hele landet.

Kom ind i Andelsbanken og spørg om vej til de bedste investeringer. Så kan din opsparing blive til en formue.

"Få noget at vide om de nye indekslån"

Hvordan virker indekslån?

Formålet med indførelse af indekslån er at billiggøre byggeri i starten, mod til gengæld år for år at forhøje ydelserne i takt med den almindelige løn- eller prisudvikling.

Indeks-lån er en ny låneform, som realkreditinstitutterne kan tilbyde til finansiering af de fleste arter af nyt byggeri. Herudover må indekslån finansiere enkelte ombygninger - blandt andet landbrugsejendomme og ejendomme til sociale og kulturelle formål.

Ring eller skriv til kreditforeningen

Det kan måske være svært at få overblik over de virkninger, et indekslån kan få på ens økonomi i forhold til den slags lån, vi er vant til. Vi har derfor fremstillet en brochure, der fortæller om de vigtigste regler ved indeksbelåning.

Vil De vide mere om de nye indekslån, skal De blot ringe til os. Eller De kan udfylde kuponen og sende den til den kreditforening der ligger nærmest Deres bopæl. Så sender vi omgående brochuren.

I Jylland

**JYLLANDS
KREDITFORENING**

6100 HADERSLEV Åstrupvej 13 Tlf. (04) 52 70 00
6950 RINGKØBING Hemingsvej 3 Tlf. (07) 32 01 11
8800 VIBORG Sci. Mathiasgade 13 Tlf. (06) 62 33 33
9100 AALBORG Boulevarden 43 Tlf. (08) 12 38 77
8260 ÅRHUS-VIBY J. Kongsgårdsvej 6 Tlf. (06) 14 88 00

- og på øerne

**FORENEDE
KREDITFORENINGER**

Fynsområdet
Mageløs 2, Postboks 343,
5100 Odense C - Tlf. (09) 11 77 77

Området øst for Storebælt
Otto Mønstedts Plads 11, Postboks 333,
1503 København V - Tlf. (01) 15 34 34

JA, send mig den nye brochure om indekslån til bolig- og erhvervsbyggeriet.

Navn: _____
Stilling: _____
Gade: _____
Postnr.: _____ By: _____

I Jylland sendes kuponen til: Jyllands Kreditforening
og på øerne til: Forenede Kreditforeninger.

Redaktion:

Ansvarshavende redaktør: professor, dr. phil. et. lic. oecon. Jørn Henrik Petersen. Redaktionsudvalg: lektor, cand. polit. Jørgen Estrup, redaktør, dr. phil. Knud Larsen, lektor, cand. mag. Christian Thune og direktør, cand. scient. pol. Hans Henrik Høgsbro Østergaard.

Redaktionens adresse: professor, dr. phil. et. lic. oecon. Jørn Henrik Petersen, Institut for Offentlig Økonomi og Politik, Odense Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M. Telefon (09 15 86 00 eller redaktøren privat 09 11 21 44.

Ekspedition og abonnement:

Økonomi og Politik, Jernbanegade 1, 5100 Odense C, tlf. 09 11 11 11. Abonnement kan endvidere tegnes hos alle boghandlere. Abonnement 150 kr. incl. moms. Økonomi og Politik udkommer med 4 numre om året. Enkelte hæfter kan købes for 44 kr. incl. moms.

Eftertryk uden kildeangivelse er ikke tilladt.

Produktion:

Vestfyns Distriktsblade a/s - 09 41 13 03